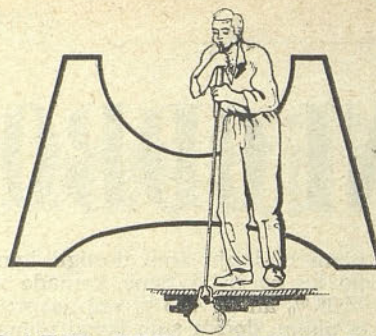

Steklar

Urejuje uredniški odbor: Cveblar Stanko, Kozole Drago, Racki Viktor, Vračun Viljem, Gec Rado, Gerhard Jože.

Odgovorni urednik: Gerhard Jože
Uredništvo in uprava: Steklarna Hrastnik. — Izhaja stalno na 8 straneh vsakega 5. v mesecu. — Naslov: »Steklar« glasilo kolektiva Steklarne Hrastnik, tel. št. 81-622 — interno 19. — Tisk in klišej CP »Celjski tisk« Celje.

GLASILO KOLEKTIVA STEKLARNE HRASTNIK

Leto I.

HRASTNIK, 5. XI. 1965

St. 9

NEKAJ MISLI IZ RAZPRAV UPRAVNEGA ODBORA PODJETJA

Zelo obširno je bilo poročilo tov. dr. Toplaka, ki je bil v Pančevu pri pripravah predloga za skrajšani (benificirani) delovni staž steklarjev. Večji del je izvršil sam. Predlog je napravljen

in poslan v obravnavo komisiji pri Zvezni skupščini. O rezultatih bo kolektiv obveščen. Vse priprave in zbiranje podatkov je trajalo več kot 8 mesecev. Kakor je že navedeno, je dela izvršil

ravno naš obratni zdravnik dr. Toplak Jože, za kar mu gre vsa pohvala.

Na eni zadnjih razprav o zdravstvenem stanju zaposlenih v slikarnici se je ugotovilo, da je v večini primerov stanje zaposlenih v slikarnici bolj slabo. Potrebno bo uvesti takojšnje preventivne ukrepe. Za izvedbo tega so sprejeli tudi konkretne sklepe. Z zaposlenimi v slikarnici je bil tudi sestanek, katerega je vodil dr. Toplak Jože. Potrebno bo predvsem, da se vsi zaposleni strogo drže reda in koristijo zaščitna sredstva, ki so na razpolago. Potrebno pa bo takoj urediti boljše zračenje prostorov. Predvsem bo potrebno stremeti za tem, da se nova slikarnica boljše uredi, ker sedanji prostori po ugotovitvah niso primerni za to vrsto proizvodnje.

V zvezi z bonificiranim delovnim stažem za steklarje je UO sklenil, da pošlje na temeljit

zdravniški pregled 100 zaposlenih steklarjev. Pregled se bo vršil delno v obratni ambulanti, delno pa v ambulanti za poklicne bolezni v Ljubljani. Na podlagi teh rezultatov bodo lahko točno ugotovili zdravstveno stanje pihalcev in ostalih zaposlenih v tovarni.

UO je razpravljal na podlagi sklepa CDS o poročilu obratnega normirca glede usklajevanja nekaterih norm v podjetju. UO se je v glavnem strinjal s predlogom normirca in smatral, da predlog predhodno še obdela komisija, ki je bila postavljena, v sodelovanju z zaposlenimi pri posameznih grupah proizvodnje. Delo pri usklajevanju norm naj normirec še nadaljuje, predvsem še za brusilnico in slikarnico.

Na eni od prihodnjih sej bo UO temeljito obravnaval plan proizvodnje za leto 1966. Tudi o tej problematiki vas bomo obveščali.

Rigo

Minilo je 20 let, odkar je utihnila vojna vihra v Evropi, ki pa je terjala mnogo žrtev.

Tudi naš kraj je dal 265 žrtev za svobodo, cela občina pa okrog 400 oseb. Velik krvni davek je to in nikoli ne smemo pozabiti, kako so naši ljudje trpeli po ječah, taboriščih, kako so se partizani borili lačni, prezebli, z mnogo močnejšim do zob oboroženim sovražnikom. Borili so se z neomajno vero v življenje z zavestjo, da je treba braniti vsako ped slovenske in jugoslovanske zemlje, izgnati okupatorje in mlajšim rodovom zgraditi srečnejšo bodočnost.

Naši borci, talci, interniranci so dali najdražje, kar so imeli, dali so svoje življenje. Vsaka ped naše zemlje je prepojena z njihovo krvjo. Po skritih grapah ležijo njihovi grobovi, zato spoštujmo tradicije NOB, ob dnevu mrtvih pa počastimo spomin vseh znanih in neznanih borcev, talcev, internirancev, ki so umirali za iste cilje — za svobodo, bratstvo in mir!

UPRAVNI ODBOR O REZULTATIH POSLOVANJA JANUAR – SEPTEMBER

Pri razpravljanju o rezultatih poslovanja za obdobje januar — september so poleg članov UO sodelovali tudi vsi vodje EE, predsedniki svetov EE in predsedniki sindikalnih pododborov. Ugotovitve na razpravi so pokazale, da so rezultati poslovanja povsem zadovoljivi, kar nam pričajo tudi naslednji pokazatelji.

Kljub temu, da v zadnjih mesecih plana proizvodnje v kg nismo dosegli (julij 80,57%, avgust 78,42%, septembra 83,23%), je končni rezultat za 9 mesecev 100,65%, kar je zelo zadovoljivo. Predčasen izpad zaradi remonta E banje, nam je dal namreč tudi slabši rezultat v proizvodnji po kg. Isti rezultat, če ne slabšega, nam daje tudi izvršitev plana po komadih; dosegli smo ga namreč le z 90,66%, in to predvsem zaradi slabše avtomatske proizvodnje (velik odpadek zaradi proizvodnje dvojnikov).

Boljše rezultate pa nam daje prodaja v kg. Po planu za prvih 9 mesecev smo ga dosegli z 101,49%. Tudi pri prodaji nismo dosegli plana za mesec julij, avgust in september.

Kljub gornjim pokazateljem pa so rezultati poslovanja zadovoljivi, predvsem zaradi tega, ker smo celotno proizvodnjo presmerili na tiste izdelke, ki dajo večje finančne rezultate. Ravno to se kaže v preseganju vrednosti prodajalnih cen. Ravno obratno od gornjih rezultatov za letošnje mesece smo dosegli v mesecu juliju z 106,57%, v mesecu avgustu z 104,24% in septembru z 104,88% povprečne prodajne cene.

Povsem pozitivne rezultate nam daje izvrševanje plana izvoza. Izvozili smo nasproti planu 20,44% več izdelkov. Vse mesece smo dosegali in presegali planirani izvoz. Posebno po gospodarski reformi nam daje povečan izvoz tudi v končnem izvrševanju plana boljše finančne rezultate. Ravno v mesecih, katere sem navajal, da nismo izvrševali plana proizvodnje v kg, pa vidimo, da smo dosegli pri izvozu naslednje rezultate: julija 128,34%, avgusta 116,74%, septembra 119,79%.

V obdobju januar — september smo dosegli vrednost izvoženih izdelkov po povprečni ceni USA \$ — tona z 103,06%. Razveseljivo je tudi, da smo prednost izvoženih izdelkov že delno presmerili na države s konvertibilno valuto; tako smo dosegli plan z 74,88% nasproti letnemu planu izvoza za ZDA, kar je zelo razveseljivo. Za Anglijo smo izvozili nasproti planu že za 112,13%, za Zapadno Nemčijo pa za 101,90%, za Belgijo za 78,91%. V bodoče bo treba še bolj forsirati izvoz za ZDA.

V prvih devetih mesecih je bil celoten dohodek podjetja dosežen v vrednosti preko 3 milijarde 620 milijonov din, ali dosežen plan z 75,49%. Sama realizacija stekla je dosežena z 100,20%.

Rezultati lomov nam pa kažejo, da imamo še velike možnosti, da izboljšamo finančni rezultat. Saj so lomi še zelo številni in jih presežemo sproti planu. V sedanjem obdobju smo dosegli lom po kg na prijavljene komade z 35,08% ali za 4,53% več nasproti planu, dočim smo izpod plana pri napakah v steklu (po planu 5,45%), dosegli smo 5,01%. Z uvajanjem oljne kurjave bodo rezultati v bodoče lahko še boljši.

Delitev čistega dohodka: 80% za plače in 20% za sklade, nam daje v sedanjem obdobju preko

300 milijonov din za sklade, na drugi strani pa možnost večjih osebnih dohodkov za člane kolektiva. To je rezultat ekonomskega poslovanja, saj smo dosegli 13,55% dobička na celotni dohodek.

Prav gotovo so to rezultati prizadevanja celotnega kolektiva. V nadaljnjem obdobju bo treba še več pazljivosti pri zaposlovanju,

tako da ne bo večje fluktuacije delovne sile, varčevati treba z materialom, vodo, elektriko, kar nam bo dalo v bodoče še boljše rezultate.

Navzoči člani smo se zedinili, da je treba obravnavati vse probleme in rezultate z vsemi člani delovnega kolektiva.

rigo.

O DELU ZA SKRAJŠANO DELOVNO DOBO STEKLARJEV

Na pobudo sindikatov je bil na občnem zboru sindikata v Paračini sprejet dogovor, da se načne znova vprašanje predložitve zahtevka za skrajšano delovno dobo steklarjev. Ta dogovor ni slučaj, ker so že prejšnji podatki o dolžini delovne dobe steklarjev govorile zato, da na teh delovnih mestih v povprečju ne dokončajo starostne pokojnine, ampak da je pretežni del steklarjev odšlo v invalidski pokoj ali pa da so odšli v pokoj, toda z drugih delovnih mest, vendar so se vodili kot steklarji in kot taki prejeli tudi odločbe pri upokojitvi z nazivom steklar.

Novi pokojninski zakon bo tako stanje še poslabšal, tako da bi bilo še večje število invalidskih upokojenecov.

Sindikati so izdelali teze, po katerih so se zbirali enotni podatki in pokazatelji za celotno steklarsko industrijo Jugoslavije. To je izredno pomembno, saj so doslej take zahtevke delala podjetja posamič.

Od začetne pobude za izdelavo zahtevka pa do končnega pisanja tekstualnega dela, ki je bil izdelan v Pančevu od 28. 9. 1965, so bili vmes še posveti in razgovori, saj se je med delom še vedno našlo nekaj pomanjkljivosti, katere so bile odpravljene tako, da se je zahtevek dal zveznim sindikalnim organom v vpogled.

V kolikor bi bile še kakšne pomanjkljivosti v zahtevku, katere je izpustila koordinacijska komisija pri sestavljanju, bomo o tem pravočasno obveščeni, in ga bo treba še dopolniti, nato bi bil zahtevek predložen organom Zvezne ljudske skupščine v razpravo in odločitev.

Clane kolektiva želim seznaniti kaj vse obsega zahtevek, ki je bil izdelan v Pančevu.

Uvodni del je pravna formula in pojasnilo, zakaj je predložen zahtevek za beneficirano delovni staž, na osnovi česa je bila zbrana dokumentacija in na koga se obračamo.

Drugi del obsega zdravstveno — medicinsko dokumentacijo, kjer so opisane karakteristične bolezni pri steklarjih in kolikšen odstotek zaposlenih bolega za posamezne skupne bolezni, kakor tudi v katerem času delovne dobe je največje število tistih, ki bolehalo. Nadalje je v zahtevku za beneficirano delovno dobo temeljito področje pogojev dela mikroklimatskega. To področje obsega največji del zahtevka.

V zadnjem delu zahtevka je obdelano področje, ki govori o številu starostnih in invalidskih upokojitvah 15 let. Ta odnos med starostnimi in invalidskimi upokojenci gre v prid invalidskim upokojenecem.

Po ugotovitvi, pod kakimi mikroklimatskimi pogoji delajo steklarji in njihovega zdravstvenega stanja in ostalih okoliščinah, je koordinacijska komisija na predlog sindikatov predlagala, da pridejo v poštev za skrajšano delovno dobo od vseh zaposlenih v steklarski industriji delavci, ki delajo na naslednjih delovnih mestih: stekloprihači, strojni steklarji, vzdrževalci avtomatov, steklar na izdelavi industrijskih aparatov (Pula), delavci na treh delovnih mestih v tovarni ravnega stekla v Pančevu in delavci na štirih delovnih mestih pri izdelavi steklene volne (Skopje).

Nadalje je temeljito obdelano področje premestitev po invalidskih komisijah, premestitvah na predlog obratnih zdravnikov in

profesionalna rehabilitacija.

V zaključku je obdelano, kaj se s tem zahteva; komisija je v imenu sindikatov predlagala pet najst mesecev za eno leto.

Trdim lahko, da so sindikati pristopili k temu delu z vso resnostjo, prepričan pa sem, da bodo še manjkale določene stvari, katere bomo morali še opraviti. Pri našem podjetju in v Paračini se bodo delali še klinični pregledi za steklarje in kontrolno skupino, kar bo priloga k celotnemu zahtevku. Koordinacijska komisija je določila iz svoje sredine tov. dr. Toplak Jožeta, Drenevakoviča Milovana, pravnika iz Paračine in Mileta Jovanoviča, ekonomista iz Paračine, da zastopajo zahtevek pred zveznimi organi. Sindikati in komisija so storili vse, da bi celotni material bil čim boljši, v čemer so tudi uspeli, za končno odločitev pa moramo počakati na sklep Zvezne ljudske skupščine.

Predsednik komisije:
Janežič Alojz

Delovna akcija mladine Hrastnika na Kopitniku zaključena

V nedeljo, 17. oktobra 1965 je mladina iz Hrastnika zaključila dela pri dograditvi ceste Turje — Kopitnik.

Mladina je delala štiri nedelje, vsakokrat pa se je akcije udeležilo 75 mladih. Opravljenih je bilo približno 1800 delovnih ur, kar je zadostovalo, da je cesta na Kopitnik prevozna za tovorna in osebna vozila.

Za opravljeno delo je ObK Zvezne mladine Hrastnik prejel od Krajevne organizacije SZDL Turje milijon dinarjev, ki so namenjeni za pokritje stroškov akcije, za delno regresiranje prevozov dijakov in študentov v šole, za mladinsko politično šolo, za klubske večere in drugo.

Po zaključenem delu je ObK ZMS organiziral pri domu na Kopitniku svečan zaključek z brigadirskim popoldnevom, kjer je sodelovala tudi mladinska godba na pihala ter zabavni ansambel »Bongo«.

Ob tej priliki je predsednica gradbenega odbora razdelila prizadevnim mladincem in mladinkam pismena priznanja. Na to svečanost je ObK ZMS povabil tudi več vidnejših predstavni-

kov družbeno-političnih in gospodarskih organizacij naše občine, vendar se je vabilu odzval samo tovariš Uлага Janez iz KOP-a. Po svečanem delu zaključka je udeležence akcije zabaval ansambel »Bongo«.

Mladina Hrastnika, ObK ZMS Hrastnik in gradbeni odbor se iskreno zahvaljujejo vsem, ki so pomagali pri akciji, še prav posebno pa se zahvaljujejo Steklarni Hrastnik, Rudniku, Komunalno-obrtnemu podjetju, Splošnemu gradbenemu podjetju in Splošnemu trgovskemu podjetju iz Hrastnika.

Dejstvo, da se je te akcije mladina tako številčno udeležila, nam narekuje, da se v bodoče še organizirajo podobne akcije. Komisija za delovne akcije pri ObK ZMS Hrastnik že razmišlja o akciji za izgraditev zimske vlečnice na Kal, katero bodo koristili predvsem smučarji, ter o popravilu ceste proti Dolu.

ObK ZMS se zahvaljuje tudi vsem mladim, ki so sodelovali pri akciji in pričakuje, da se bo ste zopet zbrali, ko bo to potrebno.

Janko Strgaršek

KAKO BO Z invalidskimi nadomestili

Ob vedno večjem številu delovnih invalidov v našem podjetju se iz dneva v dan porajajo novi problemi. Reševanje teh problemov pa ni vezano samo na preместitve na druga delovna mesta, ampak gre tudi za nadomestilo osebnih prejemkov ob preместitvah, o čemer želim v tem članku spregovoriti.

Nedvomno predstavljajo bolniki, še bolj pa delovni invalidi breme za celotno družbo. Steklarska industrija predstavlja poleg rudarstva enega največjih faktorjev, ki iz dneva v dan številčno raste z delovnimi invalidi. Pogojenost za številčno rast delovnih invalidov je narava dela, odnosno tehnološki proces, ki zahteva skrajne napore pri izvrševanju proizvodnih nalog. Torej spada steklarstvo med tiste industrije, ki producira znatno več invalidov kot ostali, razen rudarstva. Ugotovljeno je, da so invalidne osebe ljudje s povsem določeno osebno zmogljivostjo, in sicer prav tako kot drugi ljudje. Zato tudi naziv »za delo manj zmogljive osebe« ne odgovarja v naši socialistični tehnologiji in je obraz zaostale misli in način podcenjevanja invalida v mejah njegove fizične sposobnosti.

V našem podjetju imamo trenutno 25 delovnih invalidov, od tega 11 VK, 4 kvalificiranih, 2 polkvalificiranih steklarja in 7 ostalih delavcev, ki dobivajo različno v osebnem dohodku od komunalnega zavoda za socialno zavarovanje. Ni problem oziroma težava, kadar obravnavamo zgornje številke, ampak je ta problem odprl še vrsto ostalih težav, ki izgledajo na prvi pogled skoraj nepremostljivi. Od skupnega števila invalidov je velik odstotek steklarjev, za katere je treba najti druga ustrezna dela, namesto njih pa najti nadomestila v proizvodnih brigadah, saj opravlja le ena oseba svoj steklarski poklic.

Pred letom 1961 je bilo v podjetju le 9 delovnih invalidov, od tega 4 steklarji ter 5 ostalih, v letu 1962 je bilo registriranih troje ljudi, 1963 dva, v letu 1964 2 in v letu 1965 je registrirano po invalidski komisiji 9 oseb, od tega 8 steklarjev z visokokvalificirano izobrazbo.

Glede na to, da število invalidov občutno narašča, nam to dela precejšnje skrbi, ker nam na splošno že primanjkuje ustreznih delovnih mest, na katerih bi lahko brez bojazni zaposlili invalide, da se njihovo zdravje ne bi še poslabšalo.

Doslej smo to vprašanje urejali sporazumno z obratno ambulanto in komunalnim zavodom za socialno zavarovanje v Trbovljah in smo v vsakem primeru našli za vsakega ustrezno delovno mesto, ni pa pričakovati tako ugodnih rešitev tudi v bodoče, zato bo nujno najti najugodnejšo pot reševanja teh problemov, organi upravljanja s

pisom novih ustreznih delovnih mest za delovne invalide, se pravi iskati in reševati znotraj podjetja; ni pa način reševanje tega v tem, da se da invalidom odpoved, kot to delajo nekatere gospodarske organizacije z uteme-

ljitvijo, da nimajo ustreznih delovnih mest.

Kot sem že dejal, delajo vsi invalidi na lažjih delovnih mestih in s tem v zvezi so njihovi prejemki manjši. Prejemki so različni, razliko pa dobivajo od komunalnega zavoda za socialno zavarovanje. Le eden ne dobiva razlike, dva pa sta trenutno na poklicni rehabilitaciji. Takšno je stanje sedaj. Ker pa se število invalidov dviga, želim s tem v zvezi opozoriti na spremembe v temeljnem zakonu o invalidskem zavarovanju, ki določa nova nadomestila, s katerimi se bo nekaterim razlika zmanjšala, drugim pa sploh odpadla.

Republiška skupščina socialnega zavarovanja je sprejela na enem svojih zasedanj sklep o novem načinu obračunavanja osebnih dohodkov za ponovno odmero nadomestila in ob tem določila tudi nove valorizacijske faktorje. Ne želim o tem razpravljati na široko v tem članku, ampak je treba v okviru podjetja organizirati širšo razlago, za prizadete in tiste, ki se bodo v bodoče znašli v takem položaju, bi želel navesti primer novega obračunavanja.

Doslej smo jemali prejemke zadnjih 3 mesecev pred nastankom invalidnosti, kar je služilo kot šablona za izračun nadomestila do zaslužkov na svojem delovnem mestu pred invalidnostjo, ko je bil premeščen zaradi manjše delovne sposobnosti.

Novi zakon pa govori drugače. Po njem je nadomestilo zaradi manjšega osebnega dohodka enako razliki med osebnim dohodkom, katerega prejema delovni invalid na novem delovnem mestu, in valoriziranim osebnim dohodkom, katerega je prejemal zadnje leto pred nastankom invalidnosti.

Za lažje razumevanje želim z enim primerom to ponazoriti:

Steklar MM je invalid od leta 1961. Njegov povprečni osebni dohodek je takrat znašal 19.100 din mesečno. Ti osebni prejemki se po sklepu skupščine republiške skupnosti za socialno zavarovanje preračunajo na nove osebne dohodke v letu 1964 z valorizacijskim količnikom 182. Tako valorizirani osebni prejemki znašajo torej 34.780 din mesečno. Delovni invalid MM pa je imel na ustreznem to je drugem delovnem mestu povprečno 56.800 din

na mesec. S tem so bili osebni prejemki tov. MM v letošnji prvi polovici večji na drugem delovnem mestu kot pa znaša valoriziran osebni prejemek na prejšnje msojem delu, delovni invalid MM pa zgubi s 1. januarjem 1965 pravico do nadomestila, katerega je prejemal doslej.

Naj pripomnim še to, da je postopek za obračunavanje za vse invalide enak brez obzira na leto, ko so postali invalidi. Pri obračunavanju se menja samo valorizacijski količnik, ki pa je odvisen od višine povprečnega osebnega dohodka na svojem delu in od leta nastanka invalidnosti.

Torej k temu brez polemiziranja, smatram pa, da s tem zakonom ni vse v najlepšem redu, ker bo s tem dobršen del naših invalidov občutno prizadetih.

In še komentar: Praksa kaže, da so nekateri pričeli izkoriščati demokratičnost v invalidski zakonodaji in izkoriščati skupne pridobitve. Smatram, da take zene in težnje posameznikov ne bodo našla plodna tla na račun tistih, ki so in še bodo potrebni nege in skrbi, na čimprej ozdravijo, da se po možnosti zopet vključijo v redni delovni proces. To pa predstavlja osnovo socialistične pridobitve in ekonomike, ki je podlaga naše socialne in varstvene zakonodaje.

Janežič Alojz

POJEM IN ZNAČILNOSTI NAGRAJEVANJA V GOSPODARSTVU

Nagrajevanje delavcev v gospodarstvu ni praktično nič drugega kot razdeljevanje sredstev, namenjenih za osebne dohodke, na posamezne organizacijske enote znotraj gospodarske organizacije, na posamezna delovna mesta in na posamezne delavce, skladno z doseženim delom pri delu.

Izhajajoč iz te predpostavke, mora bazirati kvalitetno dober sistem nagrajevanja na naslednjih karakteristikah:

objektivnost, stimulativnost, usklajenost, ekonomičnost, upravičenost.

OBJEKTIVNOST

Pod objektivnostjo nagrajevanja razumemo predhodno natančno informiranost delavca, ob kakšnih pogojih mu pripada določeni del osebne dohodka odnosno kaj gospodarska organizacija v konkretni situaciji postavlja predenj kot minimalno obveznost, ki ji zagotavlja izpolnitev planskih predvidevanj.

Točna predhodna informiranost delavca o pričakovanem normalnem učinku ali uspehu pri delu in ustreznim materialnim ekvivalentom sta za delavca močna vpodbuda za maksimalno možen polet pri delu.

STIMULATIVNOST

Za objektivnostjo prav nič ne zaostaja stimulativnost nagrajevanja, ki se odraža v tem, da prejme delavec doseženemu učinku ali uspehu pri delu sorazmeren materialni stimulans, pri čemer se pa ne sme zanemariti realnost predvidenega učinka. V

tem pogledu morajo instrumenti nagrajevanja delovati tako, da delavca neprenehoma vzpodbujajo k povečanemu učinku, istočasno pa mu zagotavljajo tudi ustrezno povečan osebni dohodek.

USKLAJENOST

Zelo važen pogoj za dober sistem je usklajenost osebnih dohodkov. Sleherno delo ima določene specifične zahtevke, ki jih postavlja pred izvrševalca. S tem terja od njega določene sposobnosti, prizadevanja in napor. Naloga pravilnega sistema je, da čim dosledneje in pravičneje denarno karakterizira specifične zahtevke posameznega dela. Usklajenost se torej mora odraziti pri reguliranju ravnotežja med posameznimi deli in seveda tudi ce-

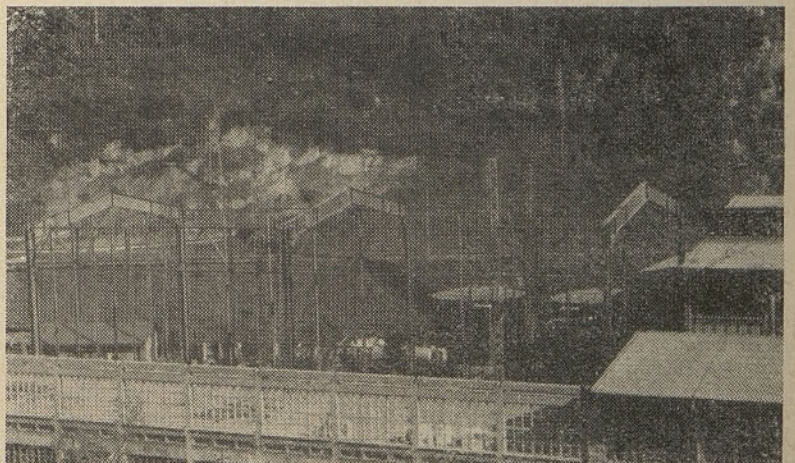
lokupnim uspehom gospodarske organizacije.

Upoštevati mora vse objektivne faktorje, ki lahko vplivajo na stopnjo učinka, kot so to na pr. predmet dela; sredstvo za delo, stopnja njihove izrabljenosti, pogoji dela itd.

EKONOMIČNOST

Ekonomičnost nagrajevanja se odraža v pogojenosti delavčevih osebnih dohodkov z doseženim dohodkom gospodarske organizacije. Osebni dohodek mora biti protivrstnost za količino opravljenega dela; njegova višina pa zavisi od ekonomičnosti in rentabilnosti poslovanja gospodarske organizacije v dani situaciji. Ekonomsko nedopustno in praktično nemogoče je, obljubljeni ali

(Nadaljevanje na 4. strani)

Nadaljevanje del na montaži jeklene konstrukcije hale za avtomatično proizvodnjo

Razmišljamo o reformi-varčevanje

REFORMA resno računa z varčevanjem. Samo, takoj lahko poveljamo, REFORMA ne narekuje točno določene postavke, to in to je varčevanje. Toda vseeno nekaj narekuje: varčujemo na vseh področjih in na vseh nivojih.

Roke na srce, mnogi so nato široko odprli oči. Videlo se je, da je zares mogoče varčevati.

V administraciji, pri potovanjih v inozemstvo, pri reprodukcijskem materialu, proslavah, delovni sili, šolstvu in zdravstvu, zmanjševanju škarta, zgraditvi upravnih zgradb itd.

Pojem varčevanje je imel do sedaj mesto v zaključnih, priporočilih in resolucijah, REFORMA pa ga je potisnila v prakso kot kategorijo racionalnejšega poslovanja.

In res, varčevanje je med nami. To dejstvo je potrebno sprejeti mirno, ker je bil zadnji čas, da pričnemo spoštovati materialno osnovo države.

Sliši se, da se ponekod spušča varčevanje na nivo — svinčnikov in sponk. Resnica je v tem. Čeprav ne bi bilo slabo, da pogledamo življenjsko pot sponke.

Da se razumemo. Mnogo je logike po razumevanju: če bi vsak zaposlen človek na dan prihranil 10 dinarjev, bi se povečal dohodek gospodarskih in drugih dejavnosti za stotine milijonov dinarjev.

Ena kolona manj v vpašalnikih in potrdilih, ali celo eno potrdilo manj itd.

Toda, varčevanje ni kampanja, z roki omejena akcija, niti se naj ne izvaja tako, oziroma zaradi tega, da bi dokazali nivo naše politične zrelosti. To je ekonomska nujnost. Zaradi tega občine zmanjšujejo proračunsko potrošnjo, zaradi tega se »premeščajo« bivši proizvajalci nazaj v proizvodnjo, zaradi tega se, končno, zmanjšujejo tudi investicije in to še posebno v negospodarskih dejavnostih.

Pojem in značilnost nagrajevanja v gospodarstvu

(Nadaljevanje iz 3. strani)

zahtevati večje osebne dohodke, kot jih lahko gospodarska organizacija pokrije z doseženim dohodkom.

UPRAVIČENOST

V direktni zvezi z vsemi navedenimi karakteristikami dobrega sistema nagrajevanja je njegova upravičenost tako v odnosu do proizvajalca kot do kolektiva oziroma do družbe v celoti. Produktivnosti ter obsegu in ekonomičnosti proizvodnje ustrezni osebni dohodki vzdržujejo ravnotežje med blagovnimi in kupnimi fondy, zagotavljajo stabilizacijo trga in cen ter odločno posegajo v ustaljenost celotnega našega gospodarstva. Upravičenost psihološko pozitivno deluje na neposrednega proizvajalca, izključena je kakršnakoli diskriminacija ali favoriziranje posameznika in neupravičeno kanaliziranje sredstev kolektiva na posamezna delovna mesta.

V dosednji bilanci varčevanja, so torej na strani aktive tudi pomembne postavke.

A pisava?

Nekatera podjetja, kakor se je navadno slišalo na seji predsedništva Zveze gospodarskih zbornic, ukinjajo postavko za napredek znanstvenega dela za potrebe industrije.

Slišali smo, da se ukinjajo ali omejujejo službena in poslovna potovanja po državi — samo zaradi varčevanja.

V nekaterih mestih (Čačak), ne zaradi šale, ukinjajo telefone.

Tu in tam se je pokazalo, da so rezerve v — odvečnih kurirjih.

Skoraj gotovo je, da samo takšno pojmovanje varčevanja ne vodi k pravemu cilju. Izza varčevanja na tem področju, čeprav se tudi tu lahko mnogo naredi, se skriva kot v megli varčevanje, na katerega je prav tako uperjena REFORMA.

Res je, da se ne more čez noč realizirati REFORMA, kakor tudi ne varčevanje na vseh področjih in na vseh nivojih.

Važno je, da je proces načet.

Govorimo sebi: nismo več ravnodušni, ko v septembrskih dneh skladišča svinčnikov, papirja, radirk, šestil in ravnil v naših podjetjih — zaradi začetka šolskega leta naših otrok — ostajajo na pol prazna.

Bojimo se, da se ne bi odlili milijoni, če ne gre za poslovni interes. S skrbjo za usodo ravnila, v bistvu, se zožuje prostor padanja človeškega dostojanstva.

Ko že govorimo o varčevanju ob REFORMI, ali so prehodni roki točno omejeni, ko bodo pričeli hitreje prihajati efekti varčevanja na pomembnejših postavkah?

Zahteva ni preuranjena, ker so v preračunavanjih znani vsi elementi, da bi družba pričela z nadaljnjim napredovanjem. Pa tudi to, kje vse so možnosti za varčevanje.

KRALJ BORIS

Vse to pa predstavlja močan faktor za nadaljnji dvig življenjske ravni delovnega človeka, kar je eden od glavnih ciljev celotne naše socialistične graditve.

Kralj Boris

Obvestilo

Obravnave zaradi kršitve delovnih dolžnosti so javne in jim lahko prisostvuje vsak član kolektiva. Postopa se po določilih začasnega sklepa o odgovornosti delavcev.

Obravnava pe praviloma vsak četrtek od 14. ure dalje v dvorani centralnega delavskega sveta.

Dan mrtvih

(Prijateljci — partizanski vdovi v spomin)

Mrak razprostrl
nad dolino krila,
po poti grem,
kjer včasih sva hodila.
Dan mrtvih je
in nesem ti le šopek rož,
kaj naj ti dam,
moj dragi, mrtvi mož?

Množica ljudi
se danes tu je zbrala,
otožna srca kličejo:
»Junaki, hvala!
Med cvetjem, svečami
molče stojim,
zamišljena —
v zemljo strmim.

Odmaknejo grobovi
se sedaj, —
v spomin vtopljen
sem pri tebi zdaj.
Ob robu gozda
lep si — in ponosen stal,
naj skrbno čuvam sina,
si mi še dejal.

Kako ugajal si mi ti,
poslednjč se
zazrla v tvoje sem oči.
V rokah ponosno
puško si držal,
v upanju na zmago
mi poljub
poslednji dal.

In poilej v gozdu
si hrabro se boril,

dokler fašist — morilec
te ni v roke dobil.
Bili vtaknili takrat so
tud' mene med zidove,
kjer zvedela sem,
»pripeljala se,
spet nove«.

Ah, dragi moj —
bil si med njimi tudi ti,
od groze so za čas zaprle
moje so oči.
Potem po vratih tolkla
sem in pa kričala,
tisti dan, ko te drhal je
na streljanje peljala.

Da se zgodilo to je —
sem zvedela kasneje,
srce moje v bridkosti
vedelo ni meje —
Zdajci stresem se,
z razmišljanja zbudim.
na pragu talcev v temi
sama zdaj stojim.

In topla roka
se me zdaj je dotaknila.
»Ah, mama,
se ne boš domov vrnila?«
In čisto tak
kot bil si takrat ti
na grobu tvojem — zdaj ot
meni najin sin stoji.

R. Marica

Občni zbor godbenikov

Predvsem je bil to razgovor godbe na pihala našega kolektiva. Pred dnevi so se namreč zbrali godbeniki, da se pogovore o dosedanjih problemih in problematiki, ki se je nabrala v obdobju enega leta. Iz uvodnega poročila, ki sta ga podala predsednik tov. Počuč Mile in tajnik Drolc Franc, je bilo razvidno, da je bilo celotno delovanje dokaj uspešno, saj so imeli več nastopov doma in drugje — predvsem uspešen nastop so imeli ob občinskem prazniku Hrastnika,

20. obletnici osvoboditve Paračina, nastopili so na raznih proslavah v Hrastniku. Ugotovljeno je, da je bilo premalo nastopov (koncertov) za člane kolektiva, to je pokazala tudi razprava.

Razprava je bila zelo konstruktivna, saj je razčistila nesoglasja, med letom, predvsem zaradi medsebojnih odnosov. Kapelnik tov. Zaletel Viljem je nakazal probleme okrog vzgoje novih kadrov v godbi — predvsem zaradi triizemskega dela v tovarni. Mišljeno je bilo, da bi se po

možnosti čim več godbenikov dalo na isto izmeno, kar bo omogočilo večjo udeležbo pri vajah in pripravah za razne nastope. Kapelniku naj bi se pa omogočilo, da bi delal na isti izmeni, in to jutraj.

V razpravi se je tudi ugotovilo, da ni bilo takih nesoglasij, ki se ne bi mogla na tovariški način rešiti, predvsem problem odnosov med godbo na pihala in orkestrom. Ta odnos naj bodoči odbor tudi uskladi, ker to ne sme biti povod za nesoglasje v godbi. Zadovoljivo je bilo finančno poslovanje. Veliko dohodkov so godbeniki namenili za nove instrumente, kar je zelo razveseljivo. Za drugo leto bo treba nabaviti druge uniforme, in stremeti za tem, da se vključi nove kadre v godbo. Tudi problem prostorov bo v kratkem rešen tako, da ni ovir za nadaljnje uspešno delo godbe.

Razprava je pokazala, da je bilo premalo razgovorov in sestankov z godbeniki, tako da bi se posamezni problemi sproti reševali. V bodoče bo treba sklicati vsaj vsak mesec en razgovor, da bi se vsi problemi sproti reševali.

Razpravo je dopolnil tudi tov. direktor Klanšek Jože in sekretar tovarniškega komiteja ZK Steklarne z željo, da bi imela godba tudi v bodoče lepe rezultate.

Izvoljen je bil nov odbor god-

be, ki bo imel na podlagi razprave kar dovolj dela. Za predsednika je bil soglasno izvoljen tov. Počuč Mile. Godbenikom želimo tudi v bodoče dosti uspehov.

rigo.

Konference aktivov ZMS

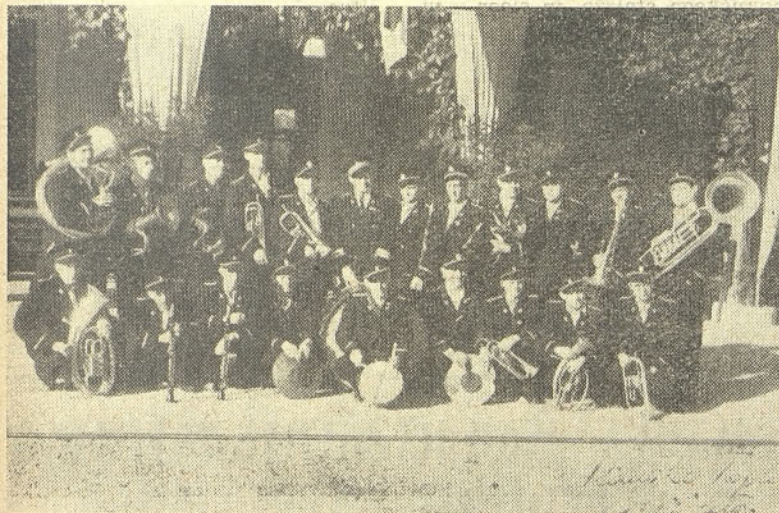
V našem kolektivu sta bili organizirani že dve mladinski konferenci.

Aktiv Zveze mladine Profesionisti — uslužbenci je izvedel svojo redno letno konferenco v petek 15. oktobra, Aktiv Zveze mladine Notranji obrat pa v nedeljo 24. oktobra 1965. Skupni režime obeh konferenc je ta, da niso v celoti uspele in to zaradi slabih priprav, so konference bile premalo obiskane, diskutantni pa niso spregovorili o tistih problemih, ki so najpomembnejši za mlade v času, ko izvajamo nove gospodarske ukrepe.

Pred nami je še redna letna konferenca Aktiva ZMS Slikarnice — Brusilnice in konferenca Tovarniškega komiteja ZMS. Konferenca TK ZMS bo v nedeljo 7. novembra.

O uspehih in poteku konferenc bomo podrobneje poročali v naslednji številki našega lista, ki bodo za nami vse konference aktivov in konferenca TK ZMS.

Strgaršek Janko

Slika godbenikov Steklarne Hrastnik posneta pred nekaj leti

Članom civilne zaščite Steklarne Hrastnik

V zimski sezoni 1964/65 smo predelali gradivo, ki je člane civilne zaščite v glavnem seznanilo z njihovimi osnovnimi nalogami in s postopkom v primeru aktiviranja službe civilne zaščite. V predstoječi sezoni bomo priredili dve, tri predavanja, v Steklarju pa bomo objavljali razne strokovne članke. Želimo, da pripadniki enot civilne zaščite to preberejo in si tako izpolnijo znanje, potrebno za dobro funkcioniranje službe civilne zaščite, mi pa se bomo potrudili, da bo vsebina gradiva res poučna, obenem pa tudi zanimiva.

O POGOJIH OBRAMBE MAJHNIH DRŽAV V SODOBNI VOJNI

a) O vojaški tehniki.

Splošni razvoj tehnike je bil v preteklih desetletjih izredno hiter. Prinesel je odkritje in uporabo atomske energije v miroljubne namene ter omogočil potovanje prvega človeka v vesolje in njegovo vrnitev na zemljo.

Splošni razvoj tehnike pa je močno vplival na razvoj vojne tehnike. Nekateri izumi se namreč najprej uporabljajo v vojne namene in šele potem v korist ljudstva.

Kratek pregled razvoja tehnike kaže, da je prvo vojaško letalo poletelo 1912. leta, da so v prvi svetovni vojni sodelovala le redka posamezna letala, katerih na-

loga je bila odbiti sovražnika bombardirati pa samo tu in tam. Po nepolnih 25 letih pa je letalstvo že postalo samostojen rod vojske, neposredno na bojišču in v zaledju sovražnika je izvrševalo samostojne naloge. Transportna moč posameznega letala je od 10 kg narasla na več ton.

Tankovska oborožitev se je prvič pojavila v I. svetovni vojni, vendar ni imela večjega uspeha in ni vplivala na izid in konec vojne. Vendar pa se tanki že na začetku II. svetovne vojne množično uporabljajo za prebijanje front in hitre prodore v sovražnikovo obrambo. Proti koncu II. svetovne vojne se je že vodila prva tankovska vojna. Morebitne prihodnje vojne, če bi do nje prišlo, si ni mogoče zamisliti brez tankovskih enot.

Ali bo z atomskim orožjem prav tako?

Ko so 1942. leta konstruirali atomsko bombo in ko so 1945. leta opazovali njene učinke, niso mislili, da se bo čez dobrih 15 let nakopičila tolikšna količina tega orožja, da lahko pripelje svet do največje katastrofe v zgodovini človeštva. Danes tekmujejo, kdo si bo pripravil večje zaloge tega strahotnega orožja in si tako zagotovil prednost v morebitni jedrski vojni.

Ko govorimo, da se orožje v morebitni bodoči svetovni vojni lahko uporabi, se nehotе vpraša-

mo, če je to orožje absolutno in se lahko vojna z njim takoj konča?

Zgodovina vojn in razvoj ter uporaba orožja kažejo naslednje:

— Ho so vojaškim enotam dali veliko število avtomatskega orožja, se je razvila teorija, da je to orožje tisto, ki bo vsako vojno hitro končalo. No, videli smo, da je I. svetovna vojna trajala polna štiri leta.

— II. svetovna vojna se je začela v pogojih že razvitega letalstva, tankovskih enot in topništva. Teorije v vojnah so bile različne, nekateri so trdili, da bodo letala, ki bodo bombardirala zaledje, zlomila voljo ljudstva za odpor, drugi pa so zatrjevali, da so tanki tisto orožje, ki bodo vojno hitro privedli h koncu. Takratno nemško poveljstvo je vsa ta ugotavljanja združilo v teorijo »Blitz-Krieg« in na njeni podlagi hotelo končati vojno v svojo korist. Čeprav so nemške armade v začetku imele uspehe, pa se je vojna končala s porazom za Nemčijo. Namesto kratke vojne smo preživeli pet let vojnih strahot.

— Po II. svetovni vojni so vojaški strokovnjaki predvidevali, da je atomsko orožje univerzalno in da bo vojna, če do nje pride, kratka.

Toda že dosedanja usoda vseh novih orožij kaže na misel, da atomsko orožje ni absolutno in da

o izidu morebitne vojne ne bi odločalo v absolutnih merilih.

Že od konca II. svetovne vojne razpravljamo o tem, ali bo v morebitni novi vojni prišlo do uporabe atomskega orožja ali ne. To orožje je bilo že uporabljeno in nobenih zagotovil nimamo, da v novi vojni ne bi bilo. Zato se moramo temu primerno tudi pripravljati.

Rezerve atomskega orožja iz dneva v dan rastejo. Dokler je bilo tega orožja malo, je bilo v rokah samo glavnih poveljstev in visokih štabov, zdaj pa je deljeno divizijam, a ni daleč čas, ko bodo z njimi razpolagali tudi polki.

Vzporedno z atomskim orožjem so se razvile tudi rakete, ki lahko poneso atomske naboje na katerokoli del sveta. Če temu dodamo še letala z velikim akcijskim radijem, potem vidimo, da se ozemlja v vojni ne morejo več deliti na fronto in zaledje, temveč, da bi bilo v vojni izpostavljeno napadom celotno ozemlje vojskujočih se držav.

V vojne namene vse bolj uporabljajo elektroniko in elektronske naprave. Ostalo, tako imenovano klasično vojaško tehniko, množično uvajajo v enote z namenom, da bodo te kar najbolj motorizirane, da bodo imele čimveč tankov, ki bodo hitrejši in odpornejši, in čimveč topov, ki

(Nadaljevanje na 6. strani)

IZREKI UKREPOV

Komisija za izrekanje ukrepov je zaradi kršitve delovnih možnosti po opravljeni javni obravnavi z dne 23. 9. 1965, 30. 9. 1965 in 7. 10. 1965 po postopku, ki je določen z začasnim sklepom o odgovornosti delavcev izrekla zoper kršitelje delovnih dolžnosti naslednje ukrope:

Zoper LAHARNER Franca, zaposlenega pri generatorju, je bil izrečen ukrep javnega opomina, ker je dne 21. 9. 1965 svoje delo opravljaval malomarno in povzročil okvaro na vozicih za prevoz in s tem povzročil večjo premoženjsko škodo. S tem je nastala nevarnost zastoja proizvodnje. Višino in okolnosti nastale škode bo ugotovila posebna komisija.

Zoper BAJDA Matijo, zaposlenega v operativni delavnici, je bil izrečen ukrep opomina, ker je dne 15. 9. 1965 ob 18. uri samovoljno zapustil delo in odšel iz podjetja. Za čas odsotnosti je dolžan povrniti premoženjsko škodo v višini 1000 din. Imenovani je ponovno storil kršitev delovne dolžnosti in bil dne 1. 10. 1965 vinen na delovnem mestu ter je bil zato po opravljeni obravnavi dne 7. 10. 1965 zoper njega izrečen ukrep javnega opomina.

Zoper MARINKOVIČ Petra zaposlenega v notranjem obratu, je bil izrečen ukrep javnega opomina, ker je 9. 9. 1965 samovoljno zapustil delovno mesto. Dolžan je za čas odsotnosti povrniti premoženjsko škodo v višini 1800 din. Pri izreku ukrepa je bila upoštevana obteževalna okolnost da je bil zoper Marinkovič Petra že izrečen ukrep opomina zaradi odsotnosti z dela in da ta ukrep nanj ni vzgojno vplival.

Zoper TACER Jože, zaposleno v notranjem obratu, je bil izrečen ukrep javnega opomina, ker je dne 4. 9. 1965 neopraviče-

no izostala z dela. Dolžna je povrniti premoženjsko škodo v višini akontacije OD za čas neopravičene odsotnosti z dela. Kot obteževalna okolnost se je upoštevalo, da kljub dvakratnemu pozivu ni prišla na obravnavo.

Zoper BRADASEVIC Petra, zaposlenega v zmesarni, je bil izrečen ukrep opomina, ker je dne 13. 9. 1965 neopravičeno izostal z dela. Dolžan je povrniti premoženjsko škodo v višini enodnevnega osebnega dohodka, in sicer 2500 din.

Zoper HABAJEC Marjana in KUPEC Zdenko je bil izrečen ukrep opomina v odsotnosti, ker se kljub pozivu nista odzvala javni obravnavi. Imenovana sta neopravičeno izostala z dela dne 20. 9. 1965. Dolžna sta tudi poravnati premoženjsko škodo v višini enodnevnega osebnega dohodka.

Zoper HRNČIČ Hedo, HOČEVAR Fani in VODISEK Justa, zaposlene v skladišču, je bil izrečen ukrep javnega opomina, ker zapustitve dela niso javile vodji skladišča kot jim je bilo naročeno, in je tako vodja skupine z eno nakladalko ostala sama pri nakladanju, s čimer je prišlo do dejanja, da je kupec hodil po skladišču.

Zoper MUSTAC Vlasto, BOBIČANEC Ana, TRINKER Viljema, POGAČNIK Marijo je bil izrečen ukrep opomina, ker so neopravičeno izostali z dela. Za čas neopravičene odsotnosti so dolžni imenovani povrniti premoženjsko škodo in sicer Mustaća Vlasta 1500 din, Bobičanec Ana 1500 din, Trinker Vili 4000 din, Pogačnik Marija 1200 din. Zoper Trinker Vilija je bil dne 7. 10. 1965 izrečen ukrep javnega opomina, ker je bil dne 2. 10. 1965 vinen na delovnem mestu. Zaradi nezmožnosti za delo od 2 dalje je dolžan

povrniti premoženjsko škodo v višini 1500 din.

Zoper PEKLAR Antona je bil izrečen ukrep zadnjega javnega opomina, ker je dne 22. 9. 1965 zagnal Majer Marijo v glavo škarje in s tem povzročil škodo, tako da je bila ta dva dni v bolniškem staležu. Kljub temu, da je za tako kršitev predviden ukrep izključitve, je komisija upoštevala olajševalno okolnost, da je bil delno izzvan. Dolžan je povrniti premoženjsko škodo, ki jo je podjetje izplačalo Majer Mariji iz naslova nadomestila za čas bolniškega staleža, in sicer v višini 3500 din.

Zoper PAVLIČ Franca je bil izrečen ukrep javnega opomina, ker je neopravičeno izostal z dela. Dolžan je povrniti premoženjsko škodo v višini 4000 din. Zoper Pavlič Franca je bil dne 7. 10. 1965 ponovno izrečen ukrep javnega opomina zaradi ponovnega neopravičenega izostanka. Sprejet je bil tudi sklep, da se njegove kršitve predložijo organizaciji Zveze borcev, da ga vzame v postopek.

Zoper LANEGER Jožo, UČE-SANEK Ludvika, ZIDAR Franca, OBLAK Ivana je bil izrečen ukrep opomina zaradi neopravičenega izostanka z dela. Dolžni so tudi povrniti premoženjsko škodo v višini akontacije OD.

Zoper BRGLEZ Edvarda je bil izrečen ukrep javnega opomina, ker je ugovarjal odločitvi oddelkovodje.

Zoper SMIT Marijo, notranji obrat, je bil zaradi neopravičenih izostankov z dne 20., 21., in 27. 9. izrečen ukrep zadnjega javnega opomina. Dolžna je tudi povrniti premoženjsko škodo v višini 4500 din, ker pa je Smit Marija ponovno storila neopravičen izostanek, je komisija dne 7. 10. 1965 sprejela sklep, da se predla CDS-u, da izreče ukrep izključitve.

CDS je dne 28. 9. 1965 obravnaval predlog komisije za izrekanje ukrepov, da se izreče ukrep izključitve zoper Kovač Ano, Rakar Jožeta, Cesnovar Darinko in Zalet Justino, sprejel predlog in izrekel ukrep izključitve.

Odločbe o izrečenih ukrepih so bile dostavljene vsem kršiteljem, sindikalni organizaciji in strokovnim službam s poudarkom, da lahko vložijo ugovor v roku 15 dni na višjo komisijo za izrekanje ukrepov.

STANOVANJSKO RAZMERJE POVEZANO Z DELOVNIM RAZMERJEM

S tem člankom bomo poizkušali prikazati, kako vpliva dejstvo, da je bilo delavcu dodeljeno stanovanje glede na njegovo delovno razmerje, na njegove pravice in dolžnosti, zlasti pa njegovo stanovanjsko pravico.

Stanovanjska pravica predstavlja trajno in neovirano uporabljanje stanovanja ob pogojih zakona in samoupravljanja hiše, če je ta v družbenem upravljanju.

Najožja vez med stanovanjem in delovnim razmerjem predstavljajo funkcijska stanovanja — to so stanovanja, ki so povezana z upravljanjem službene funkcije v stavbi, v kateri je stanovanje. V teh primerih je vez med delom in stanovanjem tako tesna, da normalno opravljanje dela običajno sploh ni mogoče, če delavec ne stanuje v določenem (Nadaljevanje na 7. strani)

Članom civilne zaščite Steklarne Hrastnik

(Nadaljevanje iz 5. strani) bodo preciznejši in hitrejši v streljanju. O zvišanju števila tehnike v enotah v povojnem času govore naslednja dejstva:

— ob koncu II. svetovne vojne je imela divizija okrog 2.500 vozil (kamionov, tankov, specialnih vozil), danes jih ima verjetno še enkrat toliko. Močno se je dvignilo tudi število ton jekla, ki ga lahko izstrelijo posamezne enote v eni minuti;

— letalstvo je v povojni periodi izboljšalo svoje borbene kvalitete tako: povečala se je hitrost, višina leta, transportna moč in akcijski radij;

— v II. svetovni vojni je bilo le nekaj večjih zračnih desantov. V morebitni bodoči vojni moramo računati z velikimi in malimi desanti na vsej globini ozemlja vojskujočih se držav.

Če na kratko zberemo vse, kar smo do sedaj našli, lahko zaključimo:

1. da bi bila v bodoči vojni, če do nje pride, množično uporab-

ljena tehnika od tako imenovane klasične pa do najmodernejšega orožja;

2. da je moderna vojna tehnika usposobljena za bojevanje na vsakem terenu, da bi ne bilo čvrstih front in da se ozemlje ne bi moglo deliti na fronto in zaledje;

3. da moramo biti pripravljeni na dolgo vojno, ki bi zahtevala maksimalne napore vseh človeških in materialnih sil;

4. prihodnja vojna, če do nje pride, bo atomska.

b) Kakšna bi bila prihodnja vojna?

Vsako novo orožje je vneslo nove postopke v način bojevanja. Množično oboroževanje s puškami je razbilo dotedanje falange (tesno strnjene vrste), začeli so se boji na večjem prostoru, po skupinah, kar je ustvarjalo večje število možnosti za zaščito vsakega poedinca. Avtomatično orožje je zahtevalo še boljše za-

ščito. Človek je ni iskal samo nad zemljo, ampak pod njo, začel je kopati strelske rove. Skratka, začel se je tako imenovani rovovski ali pozicijski način bojevanja. Tako so se bojevali v I. svetovni vojni, iz katere so posebno znane soška fronta, fronta v Galiciji in druge. Za proboje takih obrambnih linij so uporabili tanke. Utrdbe, zgrajene med I. in II. svetovno vojno, niso dale tistih rezultatov, ki so jih od njih pričakovali. Nekaj koristi je bilo le od Manerhajmove linije v finkoruski vojni, dočim sta bili Maginotova in Sigfriedova linija hitro prebiti.

II. svetovna vojna se je razširila na veliko večja prostranstva od prve. Tankovske in motorizirane enote so bile sposobne, da za relativno kratek čas zavzamejo velike površine. To pomeni, da so tankovske enote onemogočile rovovski način bojevanja. Začelo se je obdobje manevrske vojne. Od 10—12 km prodora v enem

dnevu v I. svetovni vojni, se je le-ta povečal na 80—100, pa celo na 150 km v enem dnevu v II. svetovni vojni.

Iz zgodovine vojn je znano, da so se nekdanje vojne napovedovale (še tudi I. svetovna vojna). Z napovedjo vojne so se armade začele zbirati in pripravljati. II. svetovna vojna se je začela brez napovedi. Zato moramo tudi v bodoče računati z nenadnimi napadi kopenskih, zračnih in pomorskih sil.

V morebitni prihodnji vojni moramo računati s klasičnim orožjem, ki ga bo več in bo boljše kakovosti od tistega v preteklosti in z novimi enotami, ki bodo oborožene izključno z atomskim orožjem. Njen potek lahko predvidimo na podlagi naslednjih znanih faktorjev:

— da imajo armade danes veliko tehnike sposobne za hitre premike, hitre koncentracije in dekoncentracije enot, zlasti pa veliko tankov. (Se nadaljuje)

Stanovanjsko razmerje povezano z delovnim razmerjem

(Nadaljevanje iz 6. strani)

stanovanju (hišnik itd.), stanovanje, dodeljeno glede na delovno razmerje, sicer za opravljanje dela ni nujno potrebno, je pa koristno. Taka povezava med stanovanjskim in delovnim razmerjem je zelo pogosta, ker vedno več delovnih organizacij dodeljuje stanovanje delavcem.

Poseben režim velja za stanovanja samskih delavcev. Stanovanja v samskem domu se ne štejejo za stanovanja, vendar je tudi tu mogoča vez med stanovalčevim stanovanjem in delovnim razmerjem.

Pomembnost urejenih stanovanjskih razmer za produktivnost dela je znana. Temu problemu posvečajo vsa podjetja vedno več poglobljenih analiz. V marsikaterem podjetju, podružnice državljanov, je pridobivanje novih delavcev odvisno od razpoložljivih stanovanj. Slabe stanovanjske razmere so krive, da novo zgrajeni industrijski objekti ne morejo biti izkoriščeni z vsemi kapacitetami. Stare stanovanjske razmere vplivajo na zdravstveno stanje delavcev, na število konfliktov in slabšajo medsebojne odnose. Neurejene stanovanjske razmere onemogočajo delavcem normalno rekreacijo, povzročajo razna obolenja, izostanke z dela in zmanjšujejo delovno storilnost. V tesni zvezi z neurejenimi stanovanjskimi razmerami je tudi fluktuacija. Delavci v slabih stanovanjskih razmerah imajo manj možnosti za družbeno-politično delo v delovni organizaciji in izobraževanje. Oddaljenost stanovanj od delovnega mesta včasih otežkoča organizacijo dela v izmenah. Mnogim delovnim organizacijam povzroča pomanjkanje stanovanj resne kadrovske probleme. Zato podjetja podpirajo združeno gradnjo, kreditirajo individualno gradnjo, omogočajo interesentom, da sodelujejo pri gradnji s fizičnim delom, olajšujejo delavcem pridobitev individualne lastnine na stanovanjih, omogočajo pridobitev stanovanjske pravice s predplačilom ipd. Podjetja izbirajo načine v skladu s potrebami in možnostmi. Danje posojil in skupna gradnja privede do individualne lastnine. Pri dodeljevanju stanovanj na podlagi delovnega razmerja pa nastane vprašanje, po kakšnih kriterijih in po kakšnem postopku naj se stanovanja razdelijo prosilcem, ker nobeno podjetje ne razpolaga s tolikšnimi sredstvi, da bi vsem zainteresiranim delavcem dodelilo stanovanje na podlagi pridobljene pravice.

V stanovanjski politiki sta možna dva koncepta; ekonomski in socialni; po prvem se stanovanje dodeljuje tako, da ima podjetje glede na zaposlitev osebe kar največ koristi. Po drugem pa naj bi stanovanje dobile osebe, ki ga najbolj potrebujejo, ker živijo v najslabših stanovanjskih razmerah. Praviloma so pravilniki o delitvi stanovanj kombinacija OD. V njih se upoštevajo kriteriji kot pomembnost delovnega mesta, strokovne kvalifikacije, proslilčvo sedanje stanovanje, udeležba v NOV, delo v družbeno političnih organizacijah, število družinskih članov, doba čakanja, socialne razmere itd.

Skoraj vsak pravilnik pa ima klavzulo, da se njegove odločbe ne uporabljajo, kadar mora podjetje rešiti kak pereč kadrovski problem. Tu gre običajno za strokovnjaka, ki ga podjetje nujno potrebuje, a ga ne more dobiti drugače, kot da mu dodeli stanovanje.

Eno od največjih vprašanj na področju stanovanjske politike je vprašanje oddajanja stanovanj. Pravico ureja zakon. Z odločbo o dodelitvi stanovanja postane oseba nosilec stanovanjske pravice. Dolžnost nosilca je, da uporablja stanovanje in skupne naprave s skrbnostjo dobrega gospodarja in na tak način, da drugih stanovalcev ne ovira v mirni uporabi stanovanjskih prostorov. Stanovanje se lahko zamenja samo s pristankom delodajalca. Zaradi tesne povezanosti zakonske skupnosti je nosilec

stanovanjske pravice tudi drugi zakonec. Vpliv prenehanja delovnega razmerja na stanovanjsko pravico je zelo pomemben, ker prihaja do nasprotja med dvema interesoma — interesom delavca do stanovanja in interesom podjetja, da ohrani svoj stanovanjski fond za osebe, ki so člani delovne skupnosti. Zakon zato točno določa primere prenehanja delovnega razmerja, zaradi katerih je mogoče odpovedati stanovanjsko pogodbo. Poleg tega lahko stanodajalec odpove nosilcu stanovanjske pravice stanovanjsko pogodbo le v treh mesecih od prenehanja delovnega razmerja. Stanovanjsko pogodbo je mogoče odpovedati, če delovno razmerje preneha po delavčevi krivdi ali volji, ki mu drugače ni možno odpovedati, razen če je podal posebno izjavo, da bo izpraznil stanovanje ne glede

na obliko prenehanja delovnega razmerja.

Kljub nekaterim negotovim posledicam, ki jih ima dodeljevanje po delovnih organizacijah, je skrb podjetja za delavska stanovanja tako pomembna, da bo še dolgo nujen element naše stanovanjske izgradnje. Ob tem pa je treba zavarovati trajnost, nemejenost stanovanjske pravice, zlasti pa upoštevati tudi socialne interese delavcev, tako da se ne bi utvarjala neenakost med delavci glede dodeljevanja stanovanja. S pravilnikom o dodeljevanju stanovanj pa se bo določila taka enotnost, da bo lahko vsak član v naprej poučen in seznanjen s pogoji glede ekonomskega in socialnega interesa individualnih dodelitev.

Dipl. pravnik:
Sušin Viktor

ZANIMALO VAS BO!

V mesecu novembru bodo praznovali svoj rojstni dan:

Babič Hermina, Barač Slavica, Barič Marija, Bukovšek Veronika, Detič Terezija, Drolc Karolina, Džurnič Silva, Dvornik Marija, Firšt Karolina, Gajšek Cecilija, Gole Franciška, Gorjup Silva, Guna Pavla, Holešek Franciška, Horvat Kata, Hršak Frida, Jakoš Marija, Jamšek Silva, Janžekovič Marija, Jazbinšek Katarina, Jelčić Jadranka, Kirn Irma, Klenovšek Olga, Klinc Marta, Knez Marija I., Knez Marija II., Končar Martina, Kunst Ljudmila, Kukovič Stanislava, Laznik Marjana, Levstik Nada, Majcenovič Ana, Martinčič Martina, Milevšek Stefanija, Moravic Stefanija, Omerzi Jožica, Peklar Božena, Perko Lidija, Pirc Marija, Plazar Slavica, Podmenik Franciška, Potrata Viktorija, Pufler Marija, Radočaj Marija — Jana, Razboršek Ivana, Roglič Jerica, Sinkovec Zdenka, Šklander Franciška, Tušek Marija, Udir Kristina, Vidmar Antonija, Vovk Marija, Zorec Jožica, Zorec Majda, Javoršek Aleksandra, Jovan Valerija, Knez Marinka, Kotar Alojzija, Rome Ana, Arlič Stanislav, Bratec Ernest, Brečko Franc II., Brečko Janez, Brečko Stanislav I., Čepin Franc, Dolanc Ivan, Drolc Franc, Groznik Franc, Grum Milan, Hercog Viktor, Hršič Ibrahim, Hudi Alojz, Kajič Martin, Kaluder Maksimiljan, Kirbiš Egon, Klemen Jože, Kosec Alojz, Kozlevčar Ivan, Križaj Stanislav, Laharnar Franc, Levačič Stjepan, Majcen Jože, Mešiček Martin, Mešiček Stanko, Miklič Ivan, Miklič Jože, Mlakar Anton, Musar Silvo, Orožen Stane, Peklar Martin, Plazar Karl, Počuč Mila, Prah Stanislav, Preskar Vlado, Pušnik Franc II., Racki Viljem, Rižnar Franc, Romih Martin, Rugelj Jože II., Stoklasa Ivan, Santelj Franc, Šerer Matija, Tovornik Zvonko, Uldrijan Tomislav, Vajdič Stanislav, Vidovič Franc, Vodep Leopold, Volfand Edvard, Vovček Viljem, Vovk Bogdan, Zaletel Viljem, Završnik Leopold, Zorec Jože, Zupan Marjan — Leopold, Zupanc Silvo, Zagar Mirko, Bremec Adolf, Mlinar Martin, Sušin Viktor, Kocman Ivan,

Podmenik Leopold in Rupnik Roman. *Iskreno čestitamo.*

Oktober:

PRISLI V PODJETJE:

Janškovič Metka, Hauptman Milena, Strgaršek Milena, Režen Danijela, Kajič Anton, Šentjurc Franc, Ribič Jože, Škrbinc Metka, Rupnik Cvetka, Kramar Antonija, Peklar Jožica, Legvart Mirolava, Piliš Zvonka, Lazar Drago, Kandolf Milena, Krašovec Antonija, Zupančič Franciška, Kontrec Mana, Abram Franc, Kosmač Danijela, Strmljan Franc, Boško Venčeslav, Prvinšek Ivana, Bajda Angela, Ofentavšek Cvetka, Brajer Zdenko, Kosem Franciška.

ODSLI IZ PODJETJA:

Na lastno željo:
Hribar Vida, Kreže Štefka, Bevc Marija, Bregar Marija.
UPOKOJENA: Zabkar Marta.
IZKLJUČENA IZ PODJETJA:
Kovač Ana III.
POROČILI SO SE:
Duh Jožica, odnašalka in Dovjak Franc, nosač stekla; Volaj

Cirila, kontrolor stekla in Peklar Friderik, ključavničar; Potočin Kristina, vezalka, por. Udir; Vodenik Marija, izpihalka, por. Trovšek; Laznik Ljudmila, uslužbenka in Cvetko Franc, vratar; Mokotar Ema, usl., Kobetič.

PRIRASTEK SO DOBILI:

Zerko Franc sina, Dovjak Franc hčerko, Senica Stanko hčerko.

NEOPRAVIČENO SO IZOSTALI:

Enkrat:

Bobičanec Ana, Trinkan Viljem, Učesanek Ludvik, Zidar Franc, Taučar Ladko, Kelner Franc, Laznik Ivan, Laneger Roman, Rancinger Jože II, Maček Ferdo, Razpotnik Franc, Volovšek Jože I, Strehar Jožica, Roškar Rudolf, Šubi Stanko, Stopinšek Drago;

Dvakrat:

Štražar Karolina in Kocman Elza;

Stirikrat:

Fajfer Anica, Oblak Ivan;

Sedemkrat:

Pavlič Franc;

Devetkrat:

Smit Marija.

POZDRAVI IZ JLA

SPOSTOVANA UPRAVA, UREDNISTVO IN KOLEKTIV!

Dobil sem že nekaj izvodov »Steklarja«, žal se vam pa še za vašo pozornost nisem zahvalil. To pa izkoriščam sedaj, ko vam pošiljam članek z mojega potovanja v Alžir. Upam, da bo uredništvo »Steklarja« objavilo moj prispevek, ki je že nekoliko zastarel, vendar zanimiv, ker govorim o tem, kako po svetu poštujejo maršala TITA in njegovo politiko miroljubne koeksistence.

»Steklarja« včasih čitava s tov. Pižmohtom, s katerim služiva skupaj kadrovski rok. Komaj čakava 8. v mesecu, da nam razdele pošto, med katero je vedno tudi »Steklar«, saj to nam je edini časopis, po katerem lahko spremljava razvoj proizvodnje in zaključke rekonstrukcije Steklarne.

Upam, da tudi drugi člani kolektiva z velikim veseljem pričakujejo vsako novo številko »Steklarja«, saj vsakega člana kolekti-

va zanimajo ukrepi za izboljšanje proizvodnje in discipline, katera je do nedavnega bila slaba in eden od najbolj perečih vprašanj v našem kolektivu. Naš tovarniški časopis še posebno pozdravljajo vsi tisti, ki na nikakršen način niso povezani v naši osnovni organizaciji, tako da jim je »Steklar« glavni informator vseh dogajanj v kolektivu.

Sindikalnih sestankov je premalo, da bi se vsi delavci spoznali s težavami, s katerimi se vsak dan srečujete in prav tu odigra vlogo hitrega in točnega obveščanja.

Vaših uspehov se pa skupaj z vami veselimo tudi mi, ki smo se pred meseci skupaj z vami borili za boljše delovne uspehe. Po televiziji sem slišal, da ste prodali že celotno proizvodnjo za prihodnje leto. K temu uspehu š e posebej čestitam celotnemu kolektivu.

Lep pozdrav od mornarja Jožeta Gruma.

PR. KR. VERE	ZNANSTVENA DELAVNICA	ZENSKO IME	ANTIČNA DOLŽINSKA MERA	IME BOLG. PISATELJA PELINA	CENT	PRI-PRAVNIK OTOK OB AFRIKI	STANE ROZMAN	ČRTA DOTIKALNICA	NAJVIŠJE NORDIJSKO BOŽANSTVO	ZADNJA ČRKA V ABECEDI	TRESKE	KURIR	DEL STREŠNE KONSTRUKCIJE	POŠKODBA	FRANC. POZITIVISTIČNI FILOZOF	SLOV. KOMPONISTI LAHKE GLASBE	KRALJ ZAHODNIH GOTOV	VIKTOR LENAC	VEČJA NA SELBINA	HLADETINA ŽOLCA				
LOPUTA														POŠKODBA POŠAST										
ZAPOREDJE STRELOV					TEMPERATURA POD NIGLO JOD					MESTO V FRANCIJI PROSTOR PRI HISI														
STARO IME ZA PIRENEJSKI POLOTOK								IZENAČENJE ČLOVEK V JECI											SLOVENSKI PRAVOPIŠ VZHOD					
AVTOMOBILSKO KRMILO					TUJE MOŠKO IME UHRLI SLOV. PESNIK				ENAKA SOGLASNIKA			VITKI STOLPI IT. FILMSKA IGRALKA												
OČRT					VOZIČEK				TANKA TKANINA JOHN OSBORNE				KRALJI ŽIVALI DUŠIK						ODBOJKARSKI KLUB PRITOK VOLGE					
VADBA					POJAV GORENJA					REKA V BOSNI IN NA HRVATSKEM RELI-GIJA GLASBENA PRIREDITEV					ODMEV GLODALEC					VRSTA ČUTA PRAVILNIK				
PLIN					PTICA SELILKA RUSKI KOMPONIST								ZAPOREDNA SOGLASNIKA GRAM						PTICA PEVKA ČEŠKI LUTKAR					
GRŠKA ČRKA			DEŽEVNIK OZNAJNEVALEC						GRŠKI BOG VETROV PISOVKOVA MERA				JAPONSKA IGRA SLOVENSKI TEDNIK						NERA V GLASBI RIŽEVO ZGANJE					
FIZIKALNA ENOTA ZA DELO				MOŠKO IME VERDIJEVA OPERA				NEMŠKI PESNIK MESTO V ALBANIJI							NOČNO ZABAVIŠČE					URSULA ANDRESS PLEMIŠKI NASLOV				
ITALIJ. OPERNI SKLADATELJ					NAJBOLJŠI CRNI PREMOG										MOŠKO IME („ŽELEZNI“) REKA V FRANCIJI									
	ANGL. DOLŽ. MERA VPAD				SKRAJNI DELI CELIN SANITETNI MATERIAL				LAHKO HLAPLJIVA TEKOCIKA	PISARNIŠKA POTREBSČINA		VRSTA ZEMLJE	TATINSKA PTICA HRVATSKI KOMPONIST								URAN MESTO V SOV. ZVEZI			
VIŠINA	MATERIJA PESEM HVALNICA					PNONOVITEV IGRE ŠTEVNIK																MERA ZA DRAGE KOVINE		
EVROPSKI VELETOK						POLITIČNA STRANKA REAUMUR																	„LJUBLJANSKI ZVON“ IZVRŠNI SVET KRATICA ZA ALFRED NOBEL	BERTA AMBROŽ
NORDIJSKO BOŽANSTVO					VADITELJ JUG							DEL VOZA KALIJ											SIBIRSKI VELETOK OBSEG	
SRBSKO ZGANJE								IGRA S KARTAMI					BENEŠKI PUSTOLOVEC											

Nagradna križanka

Pred vami je deveta nagradna križanka. Med reševalce s pravilno rešitvijo bomo z žrebom razdelili tri nagrade:

1. nagrada 2.000 din,
2. nagrada 1.500 din,

3. nagrada 1.000 din.

Rešitve pošljite do torika 16. novembra na naslov: Uredništvo STEKLARJA — STEKLARNA HRASTNIK. Na ovitek napišite NAGRADNA KRIŽANKA 9.

ČUDNO, A RESNIČNO

● Odrasel slon poje dnevno okrog 150 kilogramov listja in trave.

● Ameriški vsemirski program predvideva, da bodo izdelali raketo, ki bo razbijala atome vseh eventualnih zaprek, ki bi ogrožale medplanetno letenje.

● Po poročilih prometne policije v Detroitu so tretjino prometnih nesreč zakrivila ženske. Ženske so slabši šoferji? Ne, vzroki nesreč so lepe pešakinje. Meščani Detroita so, nadaljuje poročilo, tako občutljivi na žensko lepoto, da se za volanom obračajo za lepimi ženskimi nogami.

● Krokodilje solze so pojem za izlive lažnih občutkov, ker krokodil ne joka. Toda krokodilom tečejo solze pogosteje kot kateri koli drugi živali, ker se mu solzne vrečke odpirajo, kadar zine, da požre žrtev. Ta prirodni fenomen spremlja tudi člo-

veka, kadar zeha. Če malo bolj odpre usta, oči se mu bodo sigurno ovlažile, če že ne napolnile s solzami.

● V enem od nemških mest je muzej predmetov, ki so bili najdeni na smetiščih. Kot najdragocenejši eksponat tega čudnega muzeja se smatra prvi fotograf, ki je bil narejen v Edisonovem laboratoriju ter eden od prvih prototipov pisalnega stroja.

● Producent televizijskih filmov, ki so bili posneti po memarih sira Winstona Churchilla, je nedavno v Sydneyu izjavil, da so ti filmi zbudili mnogo večji interes, kakor oni o popularnih »beatlesih«. Po izjavi producenta so znašali stroški filma okrog 150 tisoč funtov, a je že dosedaj presegel dohodke znanega spektakla »Kleopatru«, ki je Amerikance stal stokrat več.

● Dva sedemdesetletnika iz Illinois (ZDA), ki imata isto ime

in priimek, William L. Lynch, sta se srečala prvič v življenju v bolnišnici v Pretoriji, kjer je oba operiral isti kirurg zaradi iste bolezni. Starca sta slučajno ležala tudi v sobah v istem nadstropju bolnišnice. Argus

USODA

Reke, sonce, vse živi in bo živelo, vse kar je lepo, je nežno, samo kar lažno je, na svetu uživati ne sme.

Vse, kar staro je, admira, gine, kar je nepotrebno, novemu odmika se.

Človek zopet pozverinjen bo postal

in svet mu bo preozek, zato bo zopet sebe klad.

Vidim tvoj obraz ubogi, Ti nedolžni

homo sapiens neumni, ki ne veš, da moč je v slogi. Ivo

Nagrajenci osme nagradne križanke

V navzočnosti komisije iz vrst reševalcev in uredništva smo v četrtek 21. oktobra izžrebali tri reševalce.

Nagrade prejmejo:
Jager Avgust — 2.000 din,
Projič Andrej — 1.500 din,
Janežič Pavla — 1.000 din.

SPOMINI

V sivo davnino uhaša spomin, spomin na srečne dni. Srečo pre dšab' davnino vidim, spomin na majske dni.

Minulo je vse, prav vse! Ostali so le spomini, spomini na majske dni, spomini, ljubezen, cvetje.

Sonce zakriva teman oblak, oblak grozeč, doneč, ki utaplja spomin boleč, spomin, bila si kot moč' rdeč! Spomini na majske dni... Ivo

HUMOR PO ŠOLI

Mama razlaga učencu drugega razreda, da se mesec deli na štiri tedne, dneve in druge časovne enote. Zvečer gledata oče in učenec skozi okno in vpraša učence očeta:

»Kako se pa imenuje tista velika zvezda?«
»Mesec, oziroma del meseca — krajec!«
»To se pa zagotovo imenuje teden, saj mi je tako mamica povedala!«